
Regeling aanmelding en toelating Hoger Onderwijs

Geldend van 01-09-2023

Bijlage B. Nadere vooropleidingseisen voor opleidingen van het Hoger Beroeps Onderwijs

Inhoud:

1. Bachelorinstroom met havo-diploma	blz. 2
2. Bachelorinstroom met vwo-diploma	blz. 10
3. Associate degree-instroom met havo-diploma	blz. 18
4. Associate degree-instroom met vwo-diploma	blz. 22

In deze bijlage wordt verstaan onder:

NT: profiel natuur en techniek
NG: profiel natuur en gezondheid
EM: profiel economie en maatschappij
CM: profiel cultuur en maatschappij
be: bedrijfseconomie
biol: biologie
dutl: Duitse taal en cultuur
fatl: Franse taal en cultuur
econ: economie
m&o: management en organisatie
maw: maatschappijwetenschappen
o&o: onderzoek & ontwerpen
schk: scheikunde
nat: natuurkunde
nlt: natuur, leven & technologie
wisA: wiskunde A
wisB: wiskunde B
wisC: wiskunde C
2^emvt: tweede moderne 'vreemde' taal
Ad: Associate degree

Verklaring van de in deze bijlage gebruikte symbolen:

- *: dit profiel geeft toelatingsrecht tot de betreffende opleiding
- #: dit profiel geeft geen toelatingsrecht tot de betreffende opleiding, maar het instellingsbestuur kan bepalen dat de kandidaat die niet voldoet aan de nadere vooropleidingseisen, toch wordt ingeschreven, onder de voorwaarde dat blijkens een onderzoek wordt voldaan aan inhoudelijk daarmee vergelijkbare eisen

1. BACHELORINSTROOM MET VWO-DIPLOMA

Economie (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Accountancy	*	*	*	*
B Bedrijfskunde	*	*	*	*
B Business Innovation	*	*	*	*
B Business IT & Management	*	*	*	*
B Business Studies	*	*	*	*
B Bestuurskunde/Overheidsmanagement	*	*	*	*
B Commerciële Economie	*	*	*	econ of m&o of be
B Communicatie	*	*	*	*
B Creative Business	*	*	*	*
B European Studies	*	*	*	*
B Facility Management	*	*	*	*
B Finance & Control	*	*	*	*
B Finance, Tax and Advice	*	*	*	*
B Food and Business	*	*	*	*
B Hotel Management ¹	2 ^e mvmt	2 ^e mvmt	2 ^e mvmt	*
B Human Resource Management	*	*	*	*
B Integrale Veiligheidskunde	*	*	*	*
B International Business	*	*	*	*
B Journalistiek	*	*	*	*
B Kunst en Economie	*	*	*	*
B Leisure & Events Management	*	*	*	econ of m&o of be
B Logistics Management	*	*	*	*
B Ondernemerschap & Retail Management	*	*	*	econ of m&o of be
B Oriëntaalse Talen en Communicatie	*	*	*	*
B Tourism Management	*	*	*	econ of m&o of be
B Trend Research & Concept Creation in Lifestyle	*	*	*	*
B Vastgoedkunde	*	*	*	econ of m&o of be

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Gedrag en maatschappij (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Pedagogiek	*	*	*	*
B Pedagogisch Management Kind en Educatie	*	*	*	*
B Sociaal Werk	*	*	*	*
B Social Work	*	*	*	*
B Sportkunde ¹	*	*	*	*
B Theologie	*	*	*	*
B Toegepaste Psychologie	*	*	*	*
B Vaktherapie ¹	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Gezondheidszorg (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Farmakunde	*	*	*	*
B Gezondheid	*	*	*	*
B Huidtherapie	*	*	*	*
B Management in de Zorg ¹	*	*	*	*
B Medische Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken	*	*	*	*
B Medische Hulpverlening	*	*	*	*
B Mondzorgkunde	*	*	*	*
B Oefentherapie Cesar	*	*	*	*
B Opleiding Podotherapie	*	*	*	*
B Opleiding voor Ergotherapie	*	*	*	*
B Opleiding tot Fysiotherapeut	*	*	*	*
B Opleiding tot Oefentherapeut	*	*	*	*
B Opleiding tot Verpleegkundige	*	*	*	*
B Opleiding voor Logopedie	*	*	*	*
B Optometrie	*	*	*	*
B Orthoptie	*	*	*	*
B Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie ¹	*	*	*	*
B Tandprothetiek	*	*	*	*
B Toegepaste Gerontologie	*	*	*	*
B Vaktherapie ¹	*	*	*	*
B Verloskunde ¹	biol	*	biol + schk	biol + schk

B Voeding en Diëtetiek	*	*	*	*
------------------------	---	---	---	---

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex art 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Bedrijfskunde en Agribusiness	*	*	*	*
B Biotechnologie	*	*	#	#
B Bos- en Natuurbeheer	*	*	*	*
B Dier- en Veehouderij	*	*	schk	schk
B Diermanagement	*	*	biol	biol
B Food Commerce & Technology	*	*	*	wisA of wisB
B Food Innovation	*	*	*	*
B Forensisch Laboratoriumonderzoek	*	*	schk	(wisA of wisB) + schk
B Geo Media & Design	*	*	*	*
B Kust en Zee Management	*	*	*	wisA of wisB
B Land- en Watermanagement	*	*	*	*
B Landscape and Environment Management	*	*	*	econ of wisA of wisB
B Milieukunde	*	*	schk of nlt of o&o	#
B Toegepaste Biologie	*	*	schk	#
B International Development Management	*	*	*	*
B International Food & Agribusiness	*	*	*	wisA of wisB
B Management van de Leefomgeving	*	*	*	*
B Tuinbouw & Agribusiness	*	*	*	*
B Tuinbouw en Akkerbouw	*	*	schk of nlt of o&o	#
B Tuin- en Landschapsinrichting	*	*	*	*
B Voedingsmiddelentechnologie	*	*	wisA + schk	#

² Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs en/of beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van de tweede graad.

Onderwijs (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Aardrijkskunde	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet	econ of m&o of	econ of m&o	*	econ

onderwijs van de tweede graad in Algemene Economie	be	of be		
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Bedrijfseconomie	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Biologie	*	*	biol of nlt of o&o	biol of nlt of o&o
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Consumptieve Techniek I en II	*	*	*	*
B Docent Beeldende Kunst en Vormgeving ¹	*	*	*	*
B Docent Dans ¹	*	*	*	*
B Docent en kennismanager Dienstverlening en Producten	*	*	*	*
B Docent en Kennismanager Groene Sector	*	*	*	*
B Docent Muziek ¹	*	*	*	*
B Docent Theater ¹	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Duits	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Economie	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Engels	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Frans	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Fries	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Geschiedenis	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Gezondheidszorg en Welzijn	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst	*	*	*	*
B International Teacher Education for Primary Schools (ITEps)	*	*	*	*
B International Teacher Education for Secondary Schools	*	*	*	*

B Opleiding tot leraar van de eerste graad in Lichamelijke Opvoeding ¹	*	*	*	*
B Learning and Development in Organisations	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Maatschappijleer	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Mens en Technologie	*	*	*	wisA of wisB
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Natuurkunde	*	nat of nlt of o&o	nat of nlt of o&o	(nat of nlt of o&o) + (wisA of wisB)
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Nederlands	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in omgangskunde	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar Basisonderwijs	*	*	*	*
B Opleiding tot Leraar Nederlandse Gebarentaal (NGT) / Bacheloropleiding tot Tolk NGT ²	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Scheikunde	*	*	schk	schk + (wisA of wisB)
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Spaans	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Techniek	*	*	*	*
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in het Technisch Beroepsonderwijs	*	*	*	wisA of wisB
B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Wiskunde	*	*	*	wisA of wisB

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex art 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

² Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs en/of beroepsonderwijs en volwasseneneducatie van de tweede graad.

Recht (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B HBO – Rechten	*	*	*	*
B Sociaal-Juridische Dienstverlening	*	*	*	*

Taal en cultuur (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Autonome Beeldende Kunst ¹	*	*	*	*
B Beeldende Kunst en Vormgeving ¹	*	*	*	*
B Cabaret ¹	*	*	*	*
B Circus and Performance Art ¹	*	*	*	*
B Circus Arts ¹	*	*	*	*
B Cultureel Erfgoed	*	*	*	*
B Dans ¹	*	*	*	*
B Film en Televisie ¹	*	*	*	*
B Interdisciplinary Arts ¹	*	*	*	*
B Interior Design & Styling ¹	*	*	*	*
B Muziek ¹	*	*	*	*
B Muziektherapie ¹	*	*	*	*
B Popular Culture ¹	*	*	*	*
B Theater ¹	*	*	*	*
B Vertaalacademie	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
B Vormgeving ¹	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Techniek (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Applied Data Science & Artificial Intelligence	*	*	*	WisA of WisB
B Applied Science	*	*	#	#
B Archeologie	*	*	*	*
B Automotive	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Aviation	*	*	*	#
B Bio-informatica	*	*	*	wisA of wisB
B Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek	*	*	#	#
B Biomedische Technologie	*	*	schk + biol	wisA of wisB + schk + biol

B Biotechnologie	*	*	#	#
B Bouwkunde	*	*	*	#
B Bouwtechnische Bedrijfskunde	*	*	*	#
B Built Environment	*	*	*	WisA of wisB
B Chemie	*	*	#	#
B Chemische Technologie	*	*	#	#
B Civiele Techniek	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Communication and Multimedia Design	*	*	*	*
B Creative Media and Game Technologies ¹	*	*	*	*
B Elektrotechniek	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Embedded Systems Engineering	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Engineering	*	*	*	#
B Fashion and Textile Technologies	*	*	*	*
B Forensisch Onderzoek	*	nat of nlt of o&o	#	#
B HBO-ICT	*	*	*	*
B Industrieel Product Ontwerpen	*	*	*	#
B Informatica	*	*	*	*
B Logistics Engineering	*	*	*	#
B Luchtvaarttechnologie	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Maritiem Officier ¹	*	wisB en nat	wisB en nat	wisB en nat
B Maritieme Techniek	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Mechatronica	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Mens en Techniek	*	*	*	#
B Milieukunde	*	*	schk	#
B Ocean Technology	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Ruimtelijke Ontwikkeling	*	*	*	*
B Technische Bedrijfskunde	*	*	*	wisA of wisB
B Technische Informatica	*	*	*	*
B Technische Natuurkunde	*	nat of nlt of o&o	nat	#
B Toegepaste Wiskunde	*	*	*	wisA of wisB
B Watermanagement	*	*	*	#
B Werktuigbouwkunde	*	nat of nlt of o&o	nat	#

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Sectoroverstijgend (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
B Global Project and Change Management	*	*	*	wisA of wisB

2. ASSOCIATE DEGREE, instroom met vwo-diploma**Economie (instroom met vwo-diploma)**

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Accountancy	*	*	*	*
Ad Bedrijfskunde	*	*	*	*
Ad Business Studies Logistiek	*	*	*	*
Ad Commercieel Management	*	*	*	econ of m&o of be
Ad Commerciële Economie	*	*	*	*
Ad Communicatie	*	*	*	*
Ad Creative Media Professional	*	*	*	*
Ad Crossmediale Communicatie	*	*	*	*
Ad E-commerce	*	*	*	*
Ad Event & Experience Management'	*	*	*	*
Ad Eventmanager	*	*	*	*
Ad Facilitair Eventmanagement	*	*	*	*
Ad Facility Management	*	*	*	*
Ad Finance	*	*	*	*
Ad Finance & Control	*	*	*	*
Ad Food & Gastronomie	*	*	*	*
Ad Hotel Management	2 ^e mvt	2 ^e mvt	2 ^e mvt	*
Ad Human Resource Management	*	*	*	*
Ad Juridisch medewerker	*	*	*	*
Ad Leisure & Events Management	*	*	*	econ of m&o of be
Ad Logistics Management	*	*	*	*
Ad Logistiek en Economie	econ of m&o of be	econ of m&o of be	*	econ of m&o of be
Ad Management	*	*	*	*
Ad Marketing Management	*	*	*	econ of m&o of be
Ad Ondernemen	*	*	*	*
Ad Ondernemerschap & Retail Management	*	*	*	econ of m&o of be
Ad Online Contentcreator	*	*	*	*
Ad Sales en Accountmanagement	*	*	*	*
Ad Tourism Management	*	*	*	*

Gedrag en maatschappij (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn	*	*	*	*
Ad Health & Social Work	*	*	*	*
Ad Participatie en Buurtontwikkeling	*	*	*	*
Ad Pastoraal Werk	*	*	*	*
Ad Pastoraal Werk	*	*	*	*
Ad Pedagogisch Educatief Professional	*	*	*	*
Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie	*	*	*	*
Ad Service, Welzijn & Zorg	*	*	*	*
Ad Sociaal Financiële Dienstverlening	*	*	*	*
Ad Sociaal Werk	*	*	*	*
Ad Sociaal Werk in de Zorg	*	*	*	*
Ad Social Work	*	*	*	*
Ad Sport ¹	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Gezondheidszorg (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Management in de Zorg ¹	*	*	*	*
Ad Zorg en Technologie	*	*	*	*

Landbouw en natuurlijke omgeving (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Bedrijfskunde en Agribusiness	*	*	*	*
Ad Dier- en Veehouderij	*	*	schk	schk
Ad Diermanagement	*	*	biol	biol
Ad Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst	*	*	*	*
Ad Land- en Watermanagement	*	*	*	*
Ad Melkveehouderij	*	*	schk	schk
Ad Omgevingskunde	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Groene Sector	*	*	*	*
Ad Tuin- en Landschapsinrichting	*	*	*	*
Ad Tuinbouw en Akkerbouw	*	*	schk of nlt of o&o	#
Ad Tuinbouwmanagement	*	*	*	wisA of wisB
Ad Voedingsmiddelentechnologie	*	*	schk	(wisA of wisB) + schk

Onderwijs (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Didactisch Educatief Professional	*	*	*	*
Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Gezondheidszorg en Welzijn	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Omgangskunde	*	*	*	*
Ad Onderwijsondersteuner Techniek	*	*	nat of nlt of o&o	#
Ad Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs	*	*	*	wisA of wisB
Ad Pedagogisch Educatief Medewerker	*	*	*	*
Ad Pedagogisch Educatief Professional	*	*	*	*
Ad Schrijftolk	*	*	*	*

Taal en cultuur (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Arts & Crafts ¹	*	*	*	*
Ad Dans ¹	*	*	*	*
Ad Design ¹	*	*	*	*
Ad Electronic Music ¹	*	*	*	*
Ad Interieurvormgever ¹	*	*	*	*
Ad Klassiek Ballet ¹	*	*	*	*
Ad Online Contentcreator	*	*	*	*
Ad Technische Productie ¹	*	*	*	*

¹ Voor deze opleiding gelden aanvullende eisen ex artikel 7.26 dan wel artikel 7.26a van de wet.

Techniek (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad Bouwkunde	*	*	*	#
Ad Bouwmanagement	*	*	*	wisB
Ad Bouwtechnisch Medewerker	*	*	*	#
Ad Built Environment	*	*	*	wisA of wisB
Ad Civiele Techniek Projectvoorbereiding en -realisatie	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Cybersecurity	*	*	*	*
Ad Data Analytics	*	*	*	*
Ad Digitale Techniek & Media	*	*	*	*
Ad Elektrotechniek	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Embedded Systems Engineering	*	nat of nlt of o&o	nat	#

Ad Energy Transition Engineer	*	*	wisA of wisB	wisA of wisB
Ad Engineering	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Frontend Design & Development	*	*	*	*
Ad Gebouwwgebonden Installatietechniek	*	*	nat + wisB	nat + wisB
Ad ICT	*	*	*	*
Ad ICT & Telecommunicatie	*	*	*	*
Ad ICT Internet of Things	*	*	*	*
Ad ICT Service Management	*	*	*	*
Ad ICT-Beheer	*	*	*	*
Ad Industriële Automatisering	*	*	*	*
Ad Industriële Automatisering en Robotica	*	*	*	*
Ad Informatica	*	*	*	*
Ad Integraal Bouwmanagement	*	*	*	#
Ad IT Service Management	*	*	*	*
Ad Logistiek	*	*	*	*
Ad Logistiek Management	*	*	*	#
Ad Maintenance	*	*	*	*
Ad Maintenance & Mechanics	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Maritieme Techniek	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Mechatronica	*	(nat of nlt of o&o) + wisB	nat + wisB	#
Ad Mechatronica in de Smart Industry	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Projectleider Techniek	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Smart Media Production	*	*	*	*
Ad Smart Technology	*	*	*	*
Ad Software Development	*	*	*	*
Ad Systeemspecialist Automotive	*	nat of nlt of o&o	nat	#
Ad Technische Bedrijfskunde	*	*	*	wisA of wisB
Ad Werktuigbouwkunde	*	nat of nlt of o&o	nat	#

Sectoroverstijgend (instroom met vwo-diploma)

Opleidingen	NT	NG	EM	CM
Ad AD-ICT	*	*	*	*